

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu			Kod ECTS
Gramatyka opisowa języka niemieckiego - wykład I			9.0.6326
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Anna Socka; dr Dominika Janus; dr Monika Szafrąńska; dr Izabela Kujawa			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS
Formy zajęć			3
Wykład			30 godzin - udział w zajęciach;
Sposób realizacji zajęć			15 godzin - samodzielna lektura literatury przedmiotu;
zajęcia w sali dydaktycznej			30 godzin - przygotowanie do egzaminu i egzamin.
Liczba godzin			Razem: 75 godzin = 3 ECTS.
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski w wymiarze 20.00%	
		- niemiecki w wymiarze 80.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny - Wykład z prezentacją multimedialną		Sposób zaliczenia	
		Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje ocenę na podstawie:	
		1) wyniku egzaminu pisemnego (90%);	
		2) wypowiedzi podczas wykładu lub wyniku ww. egzaminu (10%).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	obserwacja wypowiedzi studentów podczas wykładu konwersatoryjnego	egzamin pisemny z pytaniami otwartymi
	Wiedza	
K_W01		+
K_W03		+
K_W06		+
K_W10		+
K_W14		+
	Umiejętności	
K_U07	+	+
	Kompetencje społeczne	
K_K01	+	+
K_K02	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Jednoczesne lub uprzednie uczęszczanie na ćwiczenia z gramatyki opisowej języka niemieckiego.

B. Wymagania wstępne

Elementarna znajomość języka niemieckiego oraz elementarna znajomość gramatyki języka polskiego.

Cele kształcenia

Celem wykładów jest zapoznanie studentów z usystematyzowaną wiedzą z zakresu morfologii, objaśnienie ważnych, uniwersalnych pojęć językowych, rozszerzenie kompetencji gramatycznej na poziomie teoretycznym.

Treści programowe

Tematyka semestru II: Morfologia języka niemieckiego

Definicja pojęcia „gramatyka”. Źródła i koncepcje gramatyki oraz jej miejsce wśród innych dziedzin wiedzy o języku. Pojęcia „wyraz” i „morfem”, klasy i rodzaje morfemów, kategorie wyrazów, polifunkcjonalność morfemów. Części mowy – charakterystyka i cechy: semantyczne, morfologiczne, syntaktyczne. Części mowy odmienne (czasownik, rzeczownik i zaimek rzeczowny, przymiotnik, rodzajnik) i nieodmienne (przysłówek, przymimek, spójniki współrzędności i podrzędności, partykuła, wyraz modalny). Podział czasowników, kryteria morfologiczne i syntaktyczne. Walencyjne typy czasowników. Semantyczna kategoria: Aktionsart. Kategorie fleksyjne czasownika: a) czasy gramatyczne – charakterystyka formalna, semantyczna i pragmatyczna, b) strona czynna vs. strona bierna – wartość pragmatyczna i zastosowanie strony biernej, transformacja, rodzaje strony biernej, formy konkurencyjne, sposoby wyrażania agensa, c) tryby w języku niemieckim – charakterystyka formalna, semantyczno-funkcjonalna i pragmatyczna. Charakterystyka syntaktyczna i semantyczna rzeczownika; Rodzaj, liczba i przypadek jako kategorie rzeczownika; Paradygmat fleksyjny rzeczownika. Deklinacja przymiotnika; Stopniowanie przymiotników. Charakterystyka przysłówka; Klasy syntaktyczne i semantyczne; Stopniowanie. Partykuły i modalne przysłówki zdaniowe; Odróżnienie, charakterystyka semantyczna i funkcjonalna, homonimia.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**

- Duden Band 4: Die Grammatik (2016). Berlin: Bibliographisches Institut GmbH.
- Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim (2013): *Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht*. Berlin: Langenscheidt.
- Morciniec, Norbert (2020): *Gramatyka niemiecka w pytaniach i odpowiedziach*. Wrocław: Atut.

B. Literatura uzupełniająca:

- Golonka, Joanna (2012): *Beschreibende Grammatik des Deutschen für polnische Studenten - Morphologie und Syntax*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Socka, Anna (2004): *Sprachliche Merkmale der erlebten Rede im Deutschen und Polnischen*. Tübingen: Niemeyer (Linguistische Arbeiten 485).
- Socka, Anna (2008): Die würde-Konstruktion – zwischen Indirektheit und Kontrafaktivität. In: Letnes, Ole/ Maagero, Eva/ Vater, Heinz (red.): *Modalität und Grammatikalisierung / Modality and Grammaticalization*. Trier: Wissenschaftlicher Verlag Trier (FOKUS - Linguistisch-Philologische Studien 34), 199-216.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W03, K_W06, K_W10, K_W14 K_U07 K_K01, K_K02	K_W01, K_W03, K_W06, K_W10, K_W14 Student: - zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną gramatyki oraz rozumie jej znaczenie wśród nauk humanistycznych (K_W01), - zna i rozumie terminologię językoznawczą z zakresu morfologii i nauki o częściach mowy w języku niemieckim (K_W03), - ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą niemiecką

terminologię, teorię i metodologię z zakresu morfologii i nauki o częściach mowy (K_W06),

- zna i rozumie główne kierunki językoznawstwa germańskiego w zakresie morfologii i nauki o częściach mowy (K_W10),
- zdaje sobie sprawę z morfosyntaktycznej złożoności języka niemieckiego oraz jej implikacji semantycznych i pragmatycznych (K_W14).

Umiejętności

K_U07

Student:

- potrafi używać pojęć z zakresu morfologii i nauki o częściach mowy w typowych sytuacjach akademickich i profesjonalnych (K_U07).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K02

Student:

- ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności w obszarze językoznawstwa germańskiego (K_K01),
- podchodzi krytycznie do treści zawartych zwłaszcza w popularnych gramatykach dydaktycznych (K_K01),
- trafnie ocenia, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta, nawiązać kontakty i zwrócić się o pomoc lub dotrzeć do rzetelnych informacji (K_K02).

Kontakt

anna.socka@ug.edu.pl